

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejski

w sprawie **F.H.**

skazanego z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i in.

po rozważeniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 20 września 2023 r.,

wstrzymania z urzędu wykonania zaskarżonego kasacją

prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 29 marca 2023 r., sygn. akt II Ka 61/23,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 30 listopada 2022 r., sygn. akt II K 364/22

oraz prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 23 maja 2023 r., sygn. akt II Kow 505/23/el,

na podstawie art. 532 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

wstrzymać wobec F.H. wykonanie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 29 marca 2023 r., sygn. akt II Ka 61/23 oraz prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 23 maja 2023 r., sygn. akt II Kow 505/23/el, do czasu rozpoznania kasacji.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 30 listopada 2022 r., sygn. akt II K 364/22, uznał F.H. za winnego popełnienia przestępstw:

- z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za które wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności (pkt VII) oraz;

- z art. 278 § 1 k.k., za które wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt VIII).

Jednocześnie, na podstawie art. 85 i art. 86 § 1 k.k., wymienione wyżej kary jednostkowe połączył, orzekając w ich miejsce karę łączną 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności (pkt IX). Orzeczenie zawierało ponadto rozstrzygnięcie w przedmiocie obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem (pkt X) oraz kosztów procesu (pkt XII) (k. 276-278). Wyrok zapadł przy zastosowaniu trybu przewidzianego w art. 387 § 2 k.p.k. (k. 269-271, 273-274).

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę F.H., Sąd Okręgowy w Siedlcach, wyrokiem z dnia 29 marca 2023 r., sygn. akt II Ka 61/23 w zaskarżonej części utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach (k. 353).

Postanowieniem z dnia 23 maja 2023 r., sygn. akt II Kow 505/23/eI Sąd Okręgowy w Siedlcach, po rozpoznaniu wniosku obrońcy skazanego, udzielił mu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (k. 420-421).

W dniu 17 lipca 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy skazanego F.H., który wyrok Sądu Okręgowego w Siedlcach zaskarżył w całości, podnosząc zarzut rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., poprzez zaniechanie należytego i rzetelnego rozważenia i ustosunkowania się przez sąd odwoławczy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do zarzutu apelacyjnego podniesionego w punkcie 3 apelacji obrońcy oskarżonego F.H. od wyroku sądu pierwszej instancji dotyczącego mogącej mieć wpływ na treść orzeczenia obrazy przepisów postępowania, a mianowicie art. 387 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k. poprzez:

- wydanie w stosunku do oskarżonego F.H. wyroku skazującego i wymierzenie mu jednostkowych kar pozbawienia wolności, kary łącznej pozbawienia wolności, środka kompensacyjnego w postaci nawiązek na rzecz pokrzywdzonych oraz zasądzenie opłaty na rzecz Skarbu Państwa bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, w sytuacji gdy brak było podstaw do wydania wobec ww. oskarżonego wyroku skazującego w trybie art. 387 § 1 i 2 k.p.k. z uwagi na fakt, iż wniosek oskarżonego F.H. o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej złożony do chwili pierwszego przesłuchania wszystkich oskarżonych na rozprawie

głównej w dniu 29 września 2022 r. (na której to rozprawie doszło do zamknięcia przewodu sądowego) nie był kompletny (nie zawierał bowiem wskazania przez oskarżonego rodzaju i wysokości kar jednostkowych związanych ze skazaniem go za poszczególne czyny zarzucone mu w punktach VI i VII aktu oskarżenia), a nadto wina oskarżonego i okoliczności popełnienia przez niego przestępstw zarzuconych mu w akcie oskarżenia budziły wątpliwości,

- wymierzenie oskarżonemu F.H. kar jednostkowych za każdy z czynów zarzuconych mu w akcie oskarżenia oraz przypisanych mu w punktach VII i VIII wyroku nie objętych treścią wniosku oskarżonego o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej złożonego do chwili pierwszego przesłuchania wszystkich oskarżonych na rozprawie głównej w dniu 29 września 2022 r. oraz wymierzenie ww. oskarżonemu kary łącznej 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności (będącej karą surowszą od wymiaru kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 3 zaproponowanej przez oskarżonego F.H. w jego wniosku o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej złożonym do chwili pierwszego przesłuchania wszystkich oskarżonych na rozprawie głównej w dniu 29 września 2022 r. oraz uwzględnionym (zaaprobowanym) przez sąd pierwszej instancji na rozprawie w dniu 29 września 2022 r.), które to uchybienie doprowadziło do nierozpoznania sprawy przez sąd drugiej instancji w granicach apelacji oraz do nienależytego wyjaśnienia zasadności rozstrzygnięcia sądu odwoławczego w granicach umożliwiających zrozumienie i poddanie merytorycznej kontroli kasacyjnej podstaw tego rozstrzygnięcia zawartego ostatecznie w wyroku, mając wpływ na treść zaskarżonego wyroku również z tego względu, iż doprowadziło do utrzymania przez sąd drugiej instancji zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonego F.H. w sytuacji, gdy ustalenia sądu drugiej instancji zawarte w części uzasadnienia wyroku odnoszącego się do oceny zasadności zarzutu apelacyjnego zawartego w punkcie 3 apelacji obrońcy oskarżonego F.H. od wyroku sądu pierwszej instancji winny prowadzić do uchylenia zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonego F.H. i przekazania sprawy w tej części do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

W konsekwencji kasator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Odpowiedź na wymienioną kasację złożył oskarżyciel publiczny, który wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia, jak i każdego innego orzeczenia, ma charakter wyjątkowy, bowiem stanowi odstępstwo od reguły wyrażonej w art. 9 § 2 k.k.w., według której orzeczenie staje się wykonalne z chwilą uprawomocnienia. Ustawodawca w art. 532 k.p.k. nie wskazał przesłanek uprawniających do podjęcia tego rodzaju decyzji, pozostawiając ją do uznania Sądu Najwyższego. Wstrzymanie wykonania prawomocnego orzeczenia będzie uzasadnione wówczas, gdy wykonywanie tego orzeczenia przed rozpoznaniem kasacji spowoduje dla osoby skazanej nieodwracalne niekorzystne skutki, w szczególności doprowadzi do jej nieuzasadnionego pokrzywdzenia. Ma przy tym znaczenie, czy wstępny ogląd skargi prowadzi do wniosku, że jej uwzględnienie jest w znacznym stopniu prawdopodobne (zob. postanowienie SN z dnia 6.12.2022 r., IV KK 447/22, LEX nr 3558892).

Nie przesądzając ostatecznego rozstrzygnięcia stwierdzić należy, że wstępna analiza akt przedmiotowej sprawy dokonana w kontekście podniesionego w nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzutu prowadzi do wniosku, iż istnieje wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji. Kontrola odwoławcza w odniesieniu do awizowanych naruszeń art. 387 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k. (wydania wyroku w trybie konsensualnym mimo, iż wniosek F.H. nie określał kary łącznej) istotnie pozostawia wiele do życzenia, co mogło doprowadzić do rażącego naruszenia przepisów art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. W tej sytuacji Sąd Najwyższy z urzędu zdecydował o wstrzymaniu wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia, jak i postanowienia udzielającego skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, do czasu rozpoznania kasacji. Dalsze odbywanie przez skazanego orzeczonej kary mogłoby

bowiem spowodować dla niego nieodwracalne skutki w razie uwzględnienia kasacji, co jak wskazano wyżej jawi się jako wysoce prawdopodobne.

Z tych też względów, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

(P.B.)

[ms]